

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce: **J. K.**, zastoupeného JUDr. Petrem Langerem, Ph.D., LL.M., advokátem se sídlem Sokolská tř. 1263/24, Ostrava 1, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem v Ostravě, 28. října 117, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 5. 2004, č. j. DSH/6067/04/LI, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 12. 2008, č. j. 58 Ca 42/2008 - 15,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna advokátovi JUDr. Petru Langerovi, Ph.D., LL.M., **s e u r č u j e** částkou 7200 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou včas se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora označeného usnesení krajského soudu, jímž byla odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 5. 2004, č. j. DSH/6067/04/LI, kterým bylo změněno rozhodnutí Městského úřadu Frýdlant nad Ostravicí ze dne 18. 11. 2003,

č. j. OD/2127/03/Le-181, tak, že bylo ve výroku a odůvodnění tohoto rozhodnutí opraveno datum spáchání skutku na 1. 8. 2003 ve 23.30 hod. Ostatní části výroku a odůvodnění zůstaly beze změny. Citovaným rozhodnutím městského úřadu byl stěžovatel shledán vinným ze spáchání přestupku proti plynulosti a bezpečnosti silničního provozu podle § 22 odst. 1 písm. f) a přestupku na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi podle § 30 odst. 1 písm. ch) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Krajský soud žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“) jako opožděnou, neboť napadené rozhodnutí žalovaného bylo advokátovi stěžovatele doručeno dne 27. 5. 2004, zatímco žalobu proti němu stěžovatel podal až dne 31. 8. 2008, tedy po uplynutí zákonem stanovené dvouměsíční lhůty. Krajský soud konstatoval, že předchozí žalobu proti témuž rozhodnutí žalovaného odmítl usnesením ze dne 3. 4. 2007, č. j. 58 Ca 4/2007 - 13, a dále konstatoval skutková zjištění v tamním spise učiněná. Rovněž zmínil, že se zabýval otázkou, zda není dána překážka věci rozhodnuté a dospěl k závěru, že nikoliv, neboť odmítnutí žaloby takovou překážkou není.

Proti tomu stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že nelze neustále opakovat, že jeho žaloba je opožděná. Právník, který ho zastupoval ve správním řízení, ho neinformoval o možnosti podání žaloby, naopak mu řekl, že se s věcí nedá už nic dělat. Žalobu podal sám ihned poté, kdy vyčetl z trestního práva procesního, že je to možné. V odmítnutí žaloby spatřuje účelové zneužití pravomoci veřejného činitele a porušení práva na spravedlivý proces, jak je zajištěno Ústavou a Listinou základních práv a svobod. V doplnění kasační stížnosti sepsané jeho zástupcem tento uvedl, že jej stěžovatel osobně navštívil a i nadále setrvává na tvrzení, že byl zkrácen na svých právech rozhodnutím orgánu veřejné správy a domáhá se přezkumu rozhodnutí žalovaného nezávislým soudem. Byl totiž nesprávně uznán vinným ze spáchání přestupku, neboť jednal v krajní nouzi, pokud převážel družku v ohrožení života do nemocnice. Nebyl svým právním zástupcem ani jiným orgánem poučen o možnosti podat žalobu a s ohledem na to mu nemohla uplynout lhůta k podání žaloby. Namítá proto existenci kasačního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. a navrhuje zrušení usnesení krajského soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný nevyužil možnosti vyjádřit se ke kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

V kasační stížnosti je uplatněn důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Tuto nezákonnost spatřuje stěžovatel v tom, že krajský soud žalobu odmítl jako opožděnou, aniž by zohlednil okolnosti případu, zejména to, že nebyl advokátem poučen o možnosti podat žalobu k soudu a nebyl o tom poučen ani jiným orgánem.

Nejvyšší správní soud se obdobnou kasační stížností rovněž v minulosti zabýval a rozsudkem ze dne 26. 2. 2008, č. j. 2 As 61/2007 - 45, ji zamítl. Podobně jako v předchozím usnesení lze konstatovat, že rozhodnutí žalovaného napadené žalobou bylo doručeno do vlastních rukou advokáta stěžovatele dne 27. 5. 2004. Nyní projednávanou

žalobu proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel dne 1. 9. 2008 (den podání k poštovní přepravě).

Lhůta k podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu je stanovena v § 72 odst. 1 s. ř. s. tak, že žalobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení, nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. Lhůta je zachována, byla-li žaloba podána u správního orgánu, proti jehož rozhodnutí směřuje. Podle čtvrtého odstavce citovaného ustanovení zmeškání lhůty pro podání žaloby nelze prominout. Ustanovení § 25 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) účinného do 31. 12. 2005, stanoví, že má-li účastník řízení zástupce s plnou mocí pro celé řízení, doručuje se písemnost pouze tomuto zástupci. Má-li však účastník řízení osobně v řízení něco vykonat, doručuje se písemnost nejen zástupci, ale i jemu.

Lze jen zopakovat, že v dané věci stěžovatel měl ve správním řízení zástupce s plnou mocí pro celé přestupkové řízení, kterému bylo rozhodnutí žalovaného doručeno dne 27. 5. 2004. S ohledem na shora citované ustanovení správního řádu nebylo třeba, aby bylo doručováno přímo stěžovateli, neboť se nejednalo o situaci, ve které by měl stěžovatel něco osobně vykonat. Pokud pak stěžovatel podal proti tomuto rozhodnutí žalobu až dne 1. 9. 2008, není tato žaloba podána v zákonem vyžadované dvouměsíční lhůtě a je třeba ji považovat za podanou opožděně. Vzhledem ke znění § 72 odst. 4 s. ř. s., který zapovídá prominutí zmeškání lhůty pro podání žaloby, nelze zohlednit ani žádné, jakkoli závažné okolnosti, které překročení lhůty k podání žaloby způsobily. Uvedený závěr zdejší soud zaujal již ve svém rozsudku ze dne 18. 3. 2004, č. j. 1 Ads 4/2004 - 57, dostupném na www.nssoud.cz, kde uvedl, že je-li žaloba podána opožděně, nemůže soud zkoumat, z jakých důvodů nebyla dodržena lhůta k podání žaloby, v důsledku jakých skutečností došlo k překročení lhůty, či kdo zmeškání lhůty zavinil. Soud nemůže svým rozhodnutím zmeškání lhůty prominout a žalobou napadené rozhodnutí věcně přezkoumat.

Stěžovatel byl v přestupkovém řízení zastoupen advokátem, který měl hájit jeho práva. Pokud pak stěžovatel tvrdí, že jej advokát uvedl v omyl sdělením, že proti rozhodnutí žalovaného v přestupkovém řízení „se již nedá nic dělat“, nejedná se v žádném případě o okolnost, která by mohla vést k prominutí zmeškání lhůty, a to ani kdyby aplikace tohoto institutu připadala v úvahu. Tvrzené pochybení advokáta totiž jistě není „vážným omluvitelným důvodem“, už jen kvůli obecné právní zásadě „neznalost práva neomlouvá“. V případě, kdy je klient přesvědčen o tom, že advokát nechrání jeho práva a oprávněné zájmy, je oprávněn využít zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, který upravuje „profesní život“ advokáta, a to včetně případné kárné odpovědnosti. Domnívá-li se pak, že mu činností advokáta byla způsobena škoda, může ji vymáhat v rámci civilního řízení. Je však třeba zopakovat, že zmeškání lhůty k podání žaloby prominout nelze vůbec (§ 72 odst. 4 s. ř. s.). O tom již byl stěžovatel poučen v předchozím rozsudku tohoto soudu ze dne 26. 2. 2008. Stejně tak nebylo povinností správního orgánu poučovat stěžovatele o možnosti podání žaloby. Žaloba totiž není řádným opravným prostředkem proti rozhodnutí správního orgánu.

Vzhledem ke všemu uvedenému shledal Nejvyšší správní soud usnesení krajského soudu správným a zákonným a uplatněný důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1

písm. e) s. ř. s. tak nezjistil; proto kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s., poslední věty.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 (§ 120) s. ř. s., neboť stěžovatel ve věci úspěšný nebyl a žalovanému náklady řízení nevznikly.

Stěžovateli byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8, § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokáta částkou 3 x 2100 Kč za tři úkony právní služby – porada s klientem včetně převzetí a přípravy věci a písemné podání soudu týkající se věci samé, studium spisu a 3 x 300 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b), d), f), § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů, tj. 7200 Kč. Nejvyšší správní soud nepřiznal jako samostatný úkon právní pomoci sdělení advokáta soudu, že stěžovatel žádá o osvobození od soudních poplatků, neboť nic nebránilo tomu, aby toto sdělení bylo součástí jiného podání. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. října 2009

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu